

Sygnatura akt II AKa 485/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2022 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia SA Wiesław Pędziwiatr

Sędziowie: SA Jerzy Skorupka (spr.)

SA Artur Tomaszewski

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu 22 czerwca 2022 r.

sprawy P. K. (1) oskarżonego o czyn z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z 13 października 2021 r. sygn. akt III K 69/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego P. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa 10 zł wydatków związanych z postępowaniem odwoławczym oraz wymierza mu 1800 zł opłaty za II instancję, zaś wydatkami związanym z apelacją prokuratora obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 13.10.2021 r.:

I. W ramach czynu opisanego w pkt. 1 aktu oskarżenia uznał P. K. (1) za winnego tego, że w okresie od początku 2018 roku do dnia 13 lutego 2021 roku, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, dokonał trzykrotnie wewnątrzspółnotowego nabycia znacznej ilości środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste, przewożąc z terenu Czech na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej każdorazowo po 100 gramów ww. środka, przemieszczając w ten sposób łącznie 300 gramów ziela konopi innych niż włókniste, tj. przestępstwa z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii przy zastosowaniu art. 60 §2 i §6 pkt 2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, każda w kwocie po 50 zł (pięćdziesiąt złotych);

II. na podst. art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec P. K. (1) nawiązkę w kwocie 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) na rzecz Ośrodka (...) w Z.;

III. uznał P. K. (1) za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt. 2 aktu oskarżenia z tą zmianą w opisie, iż dodatkowo przyjął, że przedmiotem czynu była znaczna ilość środka odurzającego, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec P. K. (1) przepadek środka odurzającego w postaci ziela konopi innych niż włókniste, opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. (...);

V. uznał P. K. (1), w miejsce czynu opisanego w pkt. 3 aktu oskarżenia, za winnego tego, iż w okresie od 2018 roku do 24 lutego 2021 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu oraz z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, kilkakrotnie udzielił odpłatnie P. K. (2) środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniejszej niż 20 gramów, za łączną kwotę 600 zł, tj. przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., a nadto uznaje P. K. (1) w miejsce czynu opisanego w pkt. 4 aktu oskarżenia, za winnego tego, że w okresie od 2018 roku do 24 lutego 2021 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu oraz z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w trakcie kilkudziesięciu transakcji udzielił odpłatnie P. S. środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniejszej niż 50 gramów, za łączną kwotę 1.000 zł, tj. przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k., a nadto przyjmuje dodatkowo, iż P. K. (3) wskazanych przestępstw dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 §1 k.k. i za to na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 §1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec P. K. (1), w związku z przypisanymi mu w pkt. V wyroku przestępstwami, przepadek równowartości korzyści majątkowej, którą osiągnął z popełnionego przestępstwa w wysokości 1.600 zł (jeden tysiąc sześćset złotych);

VII. na podst. art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec P. K. (1) przepadek przedmiotu, służącego do popełnienia przestępstwa, w postaci wagi elektronicznej, opisaney w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz.(...);

VIII. uznał P. K. (1) w ramach czynu zarzucanego mu w pkt. 5 aktu oskarżenia za winnego tego, że w okresie od 2018 roku do lutego 2021 roku w K., działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem, kilkakrotnie udzielił nieodpłatnie P. S. środka odurzającego w postaci marihuany, w postaci gotowej do wypalenia porcji, w łącznej ilości 5 gramów, tj. przestępstwa z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

IX. na podstawie art. 85 § 1 k.k., 91 § 2 k.k i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone kary pozbawienia wolności i wymierzył P. K. (3) karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

X. na podst. art. 63 § 1 k.k. zaliczył P. K. (3) na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 24 lutego 2021 r. godz. 06:15 do dnia 25 lutego 2021 r. godz. 10:45;

XI. na podst. art. 627 k.p.k. i art. 2 i 3 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od P. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.800 zł tytułem opłaty od kar oraz obciążył ww. oskarżonego wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa od wszczęcia postępowania w kwocie 468,98 zł.

Wyrok zaskarżył oskarżyciel publiczny w zakresie dotyczącym orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść przez niezasadne uznanie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na nadzwyczajne złagodzenie kary za przestępstwo przypisane oskarżonemu w punkcie I części rozstrzygającej;
2. rażąco niewspółmierność (łagodność) kary wymierzonej oskarżonemu za czyn przypisany mu w punkcie I części rozstrzygającej.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie kary 3 lat pozbawienia wolności i kary grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych po 50 zł każda za czyn przypisany oskarżonemu w punkcie I części rozstrzygającej oraz kary łącznej 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok zaskarżył także obrońca oskarżonego adw. S. W., zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia w zakresie punktów I, V i VIII części rozstrzygającej wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że oskarżony dokonał wewnątrzspółnotowego nabycia ziela konopi innych niż włókniste oraz udzielał go odpłatnie i nieodpłatnie, pomimo że w tej kwestii nie uzyskano opinii właściwego biegłego;
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 156§1 KPK przez nieudostępnienie nowemu obrońcy akt sprawy pomimo stosownych wniosków kierowanych do Sądu Okręgowego w Opolu, skutkiem czego obrońca nie mógł zapoznać się z nimi przed sporządzeniem środka odwoławczego;
3. rażąco niewspółmierność kar jednostkowych oraz kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu oraz jego postawy wyrażającej się w uprzedniej niekaralności, bardzo dobrej opinii środowiskowej, opiekowania się chorym dzieckiem i żoną;
4. rażąco niewspółmierność nawiązki w wysokości 10.000 zł oraz grzywny w wysokości 7500 zł w stosunku do sytuacji majątkowej oskarżonego.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego od czynów zarzuconych mu w punktach I, III, IV i V aktu oskarżenia, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o orzeczenia łagodniejszych kar jednostkowych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, łagodniejszej grzywny oraz nieorzeczenie bądź orzeczenie w niższej wysokości nawiązki.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył co następuje. Obie apelacje są niezasadne, gdyż sąd pierwszej instancji nie obraził wskazanych tam przepisów postępowania, prawidłowo ustalił fakty mające znaczenie dla ustalenia winy i kary oskarżonego oraz wymierzył adekwatną karę i środki kompensacyjne.

Odnosnie do apelacji obrońcy oskarżonego należy powiedzieć, że istotnie w sprawie nie powołano właściwego biegłego, celem ustalenia, czy zatrzymane u oskarżonego i zabezpieczone ziele konopi stanowi środek psychotropowy. Nie świadczy to jednak o wadliwości ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd meriti. W postępowaniu przygotowawczym wymienione rzeczy poddane zostały badaniu za pomocą specjalistycznych testów, które wykazały, że stanowią one marihuanę. Poza tym oskarżony trzykrotnie nabył w Czechach towar ze świadomością, że jest to marihuana, do czego się przyznał. Jak twierdził, w domu zażywał te środki i „odurzał się” nimi. Następnie kilkakrotnie sprzedał je oraz udzielił nieodpłatnie P. K. (2) i P. S., którzy nigdy nie zakwestionowali właściwości nabytego towaru twierdząc, że nie jest to marihuana.

W świetle dowodów ujawnionych na rozprawie głównej nie sposób przyjąć, że oskarżony nabywał w Czechach „jakieś rośliny” płacąc za nie, jak za marihuanę, następnie zażywał je, błędnie odczuwając stan odurzenia (pobudzenia), po czym sprzedał „te rośliny” P. K. (2) i P. S., którzy zapłacili za nie, jak za marihuanę i nigdy nie twierdzili, że nabyli inną rzecz niż marihuana.

W polskim procesie karnym fakty relewantne dla winy oskarżonego ustalane są na podstawie wszystkich dowodów ujawnionych na rozprawie głównej, ocenionych według kryteriów określonych w przepisie art. 7 KPK, przy uwzględnieniu dowodów korzystnych i niekorzystnych dla oskarżonego (art. 4 KPK) oraz przy respektowaniu pierwszeństwa dyrektywy bezpośrednio dowodów przeprowadzonych przed sądem.

Okoliczności sprawy nie pozostawiają wątpliwości, że z wymienionych obowiązków sąd pierwszej instancji wywiązał się należycie, ustalając istotne fakty na podstawie wszystkich dowodów ujawnionych na rozprawie głównej, ocenionych zgodnie z dyrektywą wskazaną w art. 7 KPK i bez faworyzowania jakichkolwiek dowodów. Zarzut podniesiony w punkcie I omawianej apelacji jest zatem niezasadny.

W taki sam sposób należy ocenić zarzut obrazy przepisu art. 156§1 KPK. W kluczowym, czternastodniowym terminie do sporządzenia środka odwoławczego, który biegnie od otrzymania uzasadnienia zaskarżonego wyroku, akta sprawy przez kilka dni znajdowały się w prokuraturze i z tego powodu nie zostały od razu udostępnione skarżącemu, na jego żądanie. Nie było jednak przeszkód, aby zaznajomić się z aktami sprawy w prokuraturze, tym bardziej, że prawny obowiązek działania wyłącznie na korzyść oskarżonego wymaga podjęcia wszelkich możliwych środków i czynności, aby dobro oskarżonego i jego interes procesowy nie doznały szwanku. Skarżący mógł też zaznajomić się z aktami sprawy, po ich zwrocie do sądu, o czym został pouczony. Z możliwości tej jednak nie skorzystał.

Wymienione okoliczności przekonują, że sąd pierwszej instancji nie naruszył przepisu art. 156§1 KPK. Wbrew zarzutowi, nie faworyzował też oskarżyciela publicznego, nierówno traktując obie strony postępowania. Odnotować należy również, że okoliczności podniesione w rozpoznawanym zarzucie, nie stanowiły przeszkody do sporządzenia obszernej i merytorycznej apelacji, z odniesieniem się do czynności przeprowadzonych w postępowaniu przygotowawczym (badanie zabezpieczonych roślin za pomocą testera), które nie zostały szczegółowo opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Niezależnie od przedstawionych uwag zważyć należy, że okoliczności opisane w zarzucie powinny mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a nie możliwość sporządzenia środka odwoławczego. Tymczasem w postępowaniu głównym nie miało miejsca żadne uchybienie przepisowi art. 156§1 KPK. Oskarżony miał możliwość zapoznania się z aktami sprawy na każdym etapie postępowania i nie była ona w żaden sposób ograniczona. To wszystko świadczy o niezasadności ocenianego zarzutu.

W końcu należy stwierdzić, że niezasadne są zarzuty obu apelacji dotyczące rażącej niewspółmierności kar i środków kompensacyjnych wymierzonych oskarżonemu. W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że sąd meriti prawidłowo ustalił fakty mające znaczenie dla zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary. Co prawda, oskarżony przywiózł do Polski z Czech łącznie 300 gramów marihuany, ale jedynie drobną jej część udzielił kilka razy odpłatnie dwóm osobom, uzyskując z tego łącznie 1.600 zł. Pozostałą część marihuany zużył na własne potrzeby, a w znacznej części została ona zatrzymana przez organy ścigania. Oskarżony przyznał się do zarzuconych mu przestępstw i złożył obszerne wyjaśnienia, ujawniając okoliczności nieznane organom ścigania, przez co znacząco ułatwił postępowanie dowodowe w sprawie. W orzecznictwie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu oraz innych sądów powszechnych wskazuje się, że takie zachowanie oskarżonego powinno być premiovane zwłaszcza za pomocą odpowiednio ukształtowanej dolegliwości karnej. Sądowi a quo nie umknęła też nieudolna próba złagodzenia przez oskarżonego karygodności swojego postępowania.

Odnotować należy pozytywną opinię środowiskową oraz niekaralność oskarżonego, co trafnie ustalił sąd meriti. Domaganie się zaś przez oskarżyciela publicznego wymierzenia oskarżonemu kary łącznej blisko 5 lat pozbawienia wolności świadczy o ocenie jego zachowania z pominięciem realiów sprawy.

Oskarżony udzielając odpłatnie marihuany działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, co uzasadniało wymierzenie mu kary grzywny, a mając na względzie jego sytuację majątkową wyrażającą się we względnej zamożności, sąd pierwszej instancji zasadnie ustalił wielkość stawek dziennych grzywny oraz ich wysokość. Podniesiony w tej kwestii zarzut jest niezasadny.

Sąd pierwszej instancji przekonująco uzasadnił też wymierzenie oskarżonemu fakultatywnej nawiązki na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Celnie sąd stwierdził, że oskarżony przyczynił się do pogłębienia zjawiska narkomanii udzielając marihuany odpłatnie i nieodpłatnie dwóm osobom. Stąd, powinien partycypować w kosztach leczenia osób uzależnionych i kosztach profilaktyki narkotykowej. Uwzględniając sytuację majątkową oskarżonego, wysokość orzeczonej nawiązki nie jest wygórowana ani rażąco wysoka.

W świetle powyższych okoliczności, orzeczono, jak na wstępie.

<i>SSA Jerzy Skorupka</i>	<i>SSA Wiesław Pędziwiatr</i>	<i>SSA Artur Tomaszewski</i>
----------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------